

Rinnavähi varajane avastamine TÜ Kliinikumi kogemus

Sulev Ulp
SA TÜ Kliinikum
Radioloogiakliinik
Vanemarst-õppejõud

Eesti Vähiliidu ümarlaud

”Vähi sõeluuringud kui investering Eesti rahva tervisesse”

15. mail 2012 Riigikogu konverentsisaalis

Rinnavähi sõeluuring

- Üleriigiline sõeluuring Eestis alates **2002 a.**
- Sihtgrupp 45 – 59 a.(kuni 2006); **50 – 65 (62)**
- Uuringul osalenud **245 620 naist**
- Avastatud rinnavähk **1086 naisel (4,4 / 1000)**
- **76,3 %** avastatud varajases staadiumis
- 2000 – 2010 on statistiliselt vähenenud **kaugelearenenud rinnavähi** osakaal **50 – 65 a.** naiste vanusegrupis (TAI uuring)

Põhiprobleemid

- **Sõeluuringuregistri** puudumine
- Ebatäpne **rahvastikuregister**
- Liiga **kitsas sihtgrupp (40 – 75 a.) >> 45 – 69 a.**
- **Kindlustamata** naisi ei kutsuta! (8-12%)
- Rahastamine **uuringutepõhine**
- **Vähene osalusaktiivsus (soovitatav > 75%)**
 - 2003 a. - 37%
 - 2006 a. - 47%
 - 2009 a. - 52%
 - 2011 a. - 55%

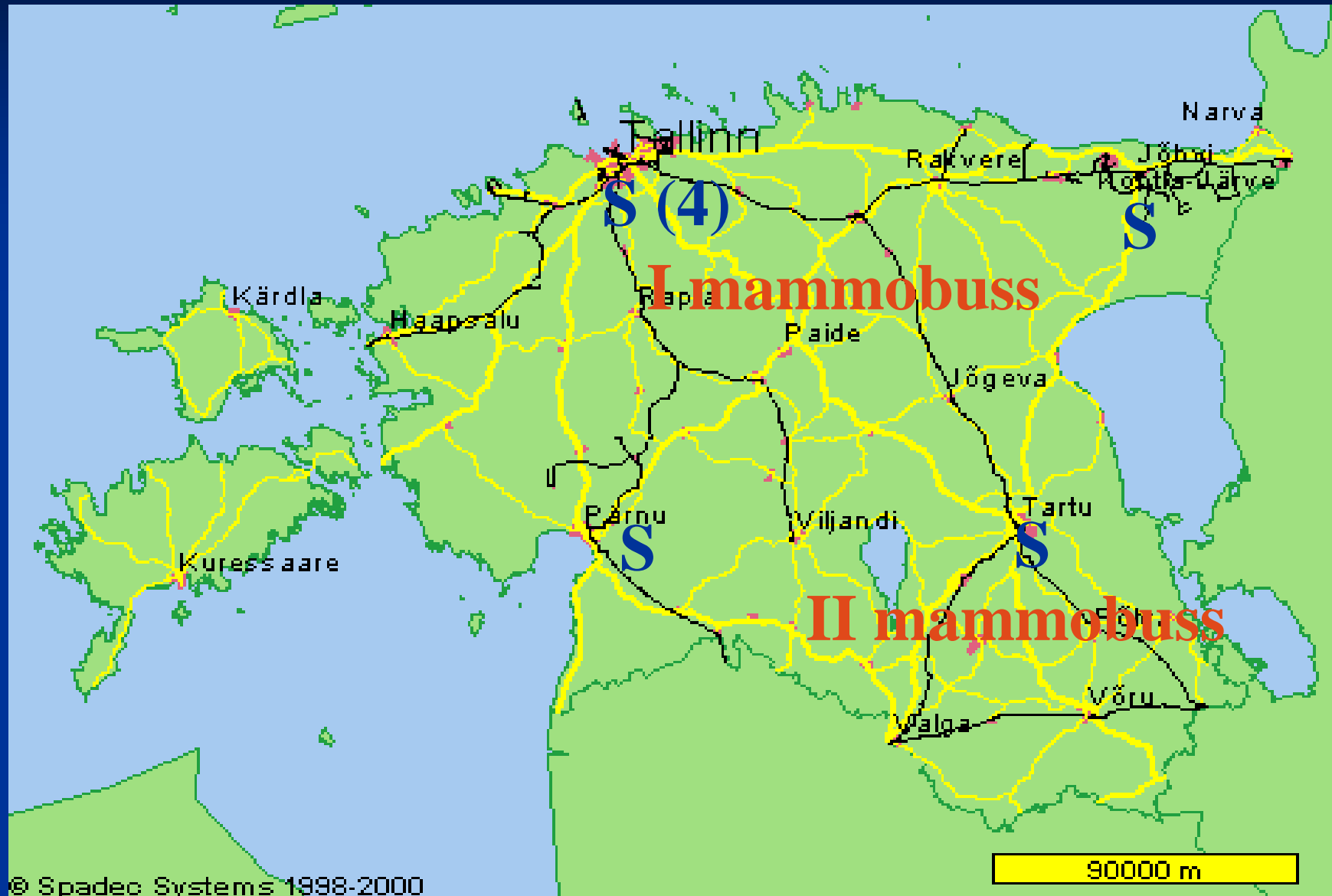
Võimalikud lahendused

- Andmabaaside täpsustamine (kutsed!)
- Naiste **teadlikkuse tõstmine**
 - Iga-aastased meediakampaniad
 - Perearstide selgitustöö
 - Lisarahastus mittekindlustatud naistele
 - Osalenud naiste positiivne kogemus
- Uuringu **kättesaadavuse parandamine**
 - **MOBIILNE MAMMOBUSS**

Mobiilne mammobuss

- Esimene mammobuss Eestis **2002 a.**
- Üleminek digitaalsele mammograafiale **2005/2006 (Tervishoiu Pildipank)**
- Uus Vähiliidu mammobuss **2009 a.**
- OÜ Mammograaf mammotreiler **2009 a.**
- Täisdigitaalne mammograaf **2012 a.**
- Tulevikus **rohkem** mammobusse?

Sõeluuring Eestis

Mammobuss 2002

Mammobuss 2002

Mammobuss 2006

Mammobuss 2009

Lorad Selenia (Hologic) 2012

Vajalikud eeldused

- Hea **asukoht** (soovitavalt keskuses)
- Kiire **internetiühendus**
- Stabiilne **elektrivarustus**
- **Turvalisuse** tagamine

Mammobussi eelised

- Uuringu kättesaadavus **kohapeal**
- Mammobussi saabumine on **sündmus!**
- **Konkreetsem** reklaamikampaania
- Soovitatav külastus **2 korda aastas**
- Info levib **“suust-suhu”**
- Juba teatakse-oodatakse, et **buss tuleb jälle!**
- Oluliselt **tõusnud osalusaktiivsus**

Osalusaktiivsus

- 2009 – 2011 aastatel :
 - Üle Eesti 52 – 55%
 - **Mammobussis 58 – 80%**

Tulevikuperspektiiv

- Sõeluuringute rahastamine **riigieelarvest** (populatsioonipõhine!)
- Sõeluuringute **keskregistri** käivitamine
- Rahvastikuregistri **täpsemaks** muutmine
- Sihtrühma **laiendamine** (45 – 69 a. naised)
- **Mobiilse** mammobussiteenuse ulatuslikum kasutuselevõtt (**rohkem** mammobusse?)

Mobiilne üksus **MASU** ajal

